

«شهرود» بررسی می کند؛ گرفتن وجوه خارج از قرارداد از سوی وکلا چه حکمی دارد؟

حق الوکاله های بی حساب

برخی می گویند در فضای وکالت هم زیر میز می گرفته می شود؛ عده ای می گویند مشکل از روز آمد نبودن تعرفه مربوط به حق الوکاله است

مهرنوش گرگانی - شهروند حقوقی | در بازار کسب و کار هر کس ناقص خود را برای کار دارد، از پزشکان و فروشندگان و مهندسان و بکیر تا وکلا در بازار وکالت هم هر وکیل راه و روش خودش را برای کسب و کار دارد. همان طور که برخی وکالت حرفه خانواده گی شان است، برای ورود به این شغل و ریشه گرفتن در آن و رسیدن به درآمد مشکلی ندارند، اما عده ای که باید از صفر شروع کنند و یا هیچ نهاد خاصی از تباط و ویژه ندارند، همیشه دغدغه یا گرفتن در این حرفه را دارند و باید است در آمدشان از درآمد متعارف که عرف جامعه است، تجاوز کند. البته که در همه جای این جامعه و در هر شغلی که سرک بکشیم عده ای هستند که با همین شیوه کار خود را پیش می برند و از هر ترفندی برای ادامه بقا در میان صنایع های شان استفاده می کنند. به نظر عده ای در این بین نیز وکلاهی هستند که دستگاه قضایی صفت کارچاقی کن به آنها داده که به هر قیمتی و با هر ترفندی پرونده موکل خویش را به نتیجه می رسانند و با نازند از این که حقی را ناحق کنند یا در روند طبیعی یک پرونده دست بزنند.

یعنی ۱۰ سال پیش و پیگیری نشدن افزایش حق الوکاله وکلای اجحاف اتحادیه سراسری کانون های وکلای دادگستری ایران می دانند. اما باز هم به این موضوع نمی توان استناد کرد و نمی توان تخلفات وکلای را در زد و بندها با موکلان نشان ندادید گرفت و وکلای که قول پیروزی در پرونده را می دهند و مبالغ کلان می گیرند. بارها و بارها دیده شده و وکلای هستند که هیچ تجربه ای در وکالت ندارند و بابت حق الوکاله نیز دستمزدهای قابل توجه می گیرند. عده ای پرونده را در حالی که به نتیجه نرسیده، رها می کنند. حل این

پرداخت حق الوکاله بیش از تعرفه غیر قانونی است

گفت این عنوان های درج شده که موکل را به مسائل غیر قابل پیش بینی شده امیدوار می کند فریب و اغوی موکل محسوب می شود زیرا وکیل هیچ گاه نمی تواند نظر و استنباط قضایی قاضی رسیدگی کننده به پرونده را قبل از تشکیل پرونده و مراحل دادرسی پیش بینی کند. این وعده وکیل که قطعا رأی مورد نظر موکل را از قاضی خواهد گرفت یک وعده بوچ خواهد بود و در همین رابطه قانونی تحت عنوان قانون اعمال نفوذ پیش از انقلاب اسلامی به تصویب مجلس رسیده است و این قانون در قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۹۲ نیز راه پیدا کرد. به موجب یکی از مواد این قانون، وکلای که تحت عنوان ارتباط با قاضی یا کارکنان دفتر دادسرا یا دادگاه وعده های بوچ و بی اساسی را به موکلان پیشنهاد کنند و با این وعده های بوچ موفق به دریافت جوهری از موکلان شوند برای این اقدامات عنوان مجرمانه به وسیله قانونگذار پیش بینی شده است و کیلی که این اقدامات غیرقانونی را در دریافت این وجوه از موکل انجام دهد، مکلف به استرداد این وجوه و تعقیب کیفری خواهد بود. علاوه بر استرداد وجوه و تعقیب کیفری، از نظر انتظامی نیز دادسرای انتظامی وکلا یا مرکز مشاوران می تواند با شکایت شکای انتظامی وکیل را تحت پیگرد انتظامی قرار دهد.

برخی اوقات وکلا بسا دادن وعده های بوچ و جلب اعتماد موکلان خود بدون هیچ قرار دادی مبلغی بیش از آنچه در تعرفه آمده است از موکلان خود دریافت می کنند و در آخر اگر موکل از این پرداخت وجه مستمر شد تقریباً نمی تواند کاری انجام دهد، زیرا ملاک برخورد با وکلا توافقات کتبی و نوشته شده

گفت این عنوان های درج شده که موکل را به مسائل غیر قابل پیش بینی شده امیدوار می کند فریب و اغوی موکل محسوب می شود زیرا وکیل هیچ گاه نمی تواند نظر و استنباط قضایی قاضی رسیدگی کننده به پرونده را قبل از تشکیل پرونده و مراحل دادرسی پیش بینی کند. این وعده وکیل که قطعا رأی مورد نظر موکل را از قاضی خواهد گرفت یک وعده بوچ خواهد بود و در همین رابطه قانونی تحت عنوان قانون اعمال نفوذ پیش از انقلاب اسلامی به تصویب مجلس رسیده است و این قانون در قانون مجازات اسلامی سال ۱۳۹۲ نیز راه پیدا کرد. به موجب یکی از مواد این قانون، وکلای که تحت عنوان ارتباط با قاضی یا کارکنان دفتر دادسرا یا دادگاه وعده های بوچ و بی اساسی را به موکلان پیشنهاد کنند و با این وعده های بوچ موفق به دریافت جوهری از موکلان شوند برای این اقدامات عنوان مجرمانه به وسیله قانونگذار پیش بینی شده است و کیلی که این اقدامات غیرقانونی را در دریافت این وجوه از موکل انجام دهد، مکلف به استرداد این وجوه و تعقیب کیفری خواهد بود. علاوه بر استرداد وجوه و تعقیب کیفری، از نظر انتظامی نیز دادسرای انتظامی وکلا یا مرکز مشاوران می تواند با شکایت شکای انتظامی وکیل را تحت پیگرد انتظامی قرار دهد.

برخی اوقات وکلا بسا دادن وعده های بوچ و جلب اعتماد موکلان خود بدون هیچ قرار دادی مبلغی بیش از آنچه در تعرفه آمده است از موکلان خود دریافت می کنند و در آخر اگر موکل از این پرداخت وجه مستمر شد تقریباً نمی تواند کاری انجام دهد، زیرا ملاک برخورد با وکلا توافقات کتبی و نوشته شده

تعرفه حق الوکاله ناچیز است

و به طرق دیگری جبران مافات کنند. طبیعتاً بعد از ۱۰ سال که همه قیمت ها تفاوت کرده است و تورم وجود دارد، مسلم است که باید نرخ دستمزد وکلا هم باید به همان تناسب افزایش پیدا کند.

البته که باید چند نکته در مورد دریافت و پرداخت حق الوکاله در نظر گرفته شود؛ در قرارداد باید شفاف باشد، بین وکیل و موکل جزئیات موضوع مشخص شود، وکلا حق ندارند تعهد کنند که پرونده را به انجام رسانند. در برخی مواقع در میان صحبت های موکل ها و وکلای دیده می شود که موکل می گوید حاضر است ۱۰ برابر مبلغ را بپردازد به شرطی که در پرونده برنده شود. این موضوع خلاف قانون و خلاف سوگندی است که وکیل یاد کرده است و وکلا باید بدانند که به هیچ عنوان حق ندارند تعهد به سرانجام مثبت کار دهند؛ زیرا در صورت حکم اراضی صادر می کند و وکیل باید تلاش بکند که حکم برنده داند و توانایی خود را در جهت استیفای حقوق موکلش به کار بندد و کوتاهی نکند. مسلمانان دیگری وجود دارد که باید مدنظر قرار بگیرد و وکلا هم به همین شکل عمل می کنند اما معدود وکلایی هستند که در برخی موارد دست به تخلف می زنند و با طرف مقابل زدو بندی می کنند که مقررات انتظامی در نظر آنهاست. البته که موکل ها در زمان مراجعه به وکیل، تعرفه حق الوکاله را مطالعه می کنند اما آنچه که مورد نظر است شفافیت بین خواسته وکیل و موکل است. در میان ارتباطها و قراردادهای دو طرفه مانند وکیل و موکل هر دو طرف باید صادق و شفاف باشند و هیچ یک نباید وعده ها و امیدهایی بدهند که ممکن است به سرانجام نرسد. در میان این دو طرف برای آن که در آینده مشکلی به وجود نیاید، لازم است توافقات بین وکیل و موکل در ابتدای کار منعقد شود و خواسته های طرفین در آن ذکر شود حتی جزئیات موضوع نیز باید در آن وجود داشته باشد. از سوی دیگر موکل باید در نظر داشته باشد که وعده دادن وکیل کار خلاف قانون است و قطعاً کیلی که تعهد می دهد در پرونده پیروز شود، قول و تعهد دادن با این موضوع خلاف قانون و خلاف سوگند و کالت است. مردم و موکلان باید در این موارد آگاهی و اطلاعات لازم را داشته باشند

از قانون

نگاهی به قوانین مربوط به تعرفه حق الوکاله

تعرفه فعلی حق الوکاله، حق مشاوره و هزینه سفر کانون وکلای دادگستری و وکلا و مشاوره حقوقی قوه قضائیه که براساس ماده ۱۹ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری و پیش نهاد کانون های وکلای دادگستری کشور و هیأت اجرایی موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه تصویب شده، دارای ۱۸ ماده است. براساس ماده یک این آیین نامه: «قرارداد حق الوکاله طبق ماده ۱۹ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب سال ۱۳۳۳ بین وکیل و موکل معتبر است. در تعیین حق الوکاله در صورتی که قرارداد در بین نباشد، در مورد محکوم علیه، مالیات و سهم تعاون این تعرفه معتبر خواهد بود. چنانچه قرارداد حق الوکاله کمتر از میزان تعرفه وکالتی باشد، در مورد محکوم علیه مبلغ کمتر ملاک خواهد بود.»

ماده ۲ این لایحه هم می گوید: «اگر به موجب قرارداد فیما بین، مبلغ حق الوکاله مازاد بر تعرفه تعیین شده باشد، درج این مبلغ در وکالتنامه و آرایه آن جهت ابطال تمیز علی الحساب مالیاتی (موضوع ماده ۱۰۳ قانون مالیات های مستقیم ۱۳۴۶) لازم خواهد بود. چنانچه وکیل یا کاتب واقع در وکالتنامه مبلغ حق الوکاله را طبق تعرفه اعلام و به این ماکذ ابطال تمیز شود، لکن حق الوکاله بیشتری دریافت کند عمل وکیل در صورت انطباق با ماده ۲۰۱ آن قانون قابل تعقیب جزایی خواهد بود. قضات، مدیران دفاتر و کارمندان مسئول ابطال تمیز مکلفند مفاد قانون را به موقع اجرا گذاشته و ضمن بازرسی و کنترل و کالتنامه ها عندالزوم اعلام جرم کنند.»

فسارخ از جمله موارد این قانون که میزان حق الزحمه در دعوی غیرمالی را معین کرده و با توجه به سال های نسبتاً زیادی که از اجرائی شدن لایحه می گذرد محتاج اصلاح است،

نیست، می توان شاهد بود.

بدانیم

دیه در ماه های حرام و غیر حرام با هم چه تفاوت هایی دارد؟

اصلاح یک باور غلط

دیه در ماه های حرام چگونه محاسبه می شود؟

یک باور عمومی غلط در میان مردم نشان می دهد بسیاری از آنها گمان می کنند دیه در ماه های حرام دو برابر ماه های غیر حرام است. این باور عمومی غلط البته منبای قانونی ندارد. درست است که میزان دیه در ماه های حرام بیش از سایر ماه ها است، اما با استناد به ماده ۵۴۹ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ «موارد دیه کامل همان است که در مقررات شرع تعیین شده است و میزان آن در ابتدای هر سال توسط رئیس قوه قضائیه اعلام می شود.» براساس ماده ۵۵۵ این قانون، هر گاه رفتار مرتکب و فوت مجنی علیه هر دو در ماه های حرام «محرّم، رجب، ذی القعدة و ذی الحجة» یا در محدوده حرم مکّه واقع شود، خواه جنایت عمدی خواه غیر عمدی باشد، علاوه بر دیه نفس، یک سوم دیه نیز افزوده می شود و سایر مکان ها و زمان های مقدس و متبرک مشمول حکم تغلیظ دیه نیست.

در تقصیر این ماده تصریح شده است که معیار شروع و پایان ماه های حرام، مغرب شرعی است

پیمان حاج محمود عطار، حقوقدان و وکیل مرکز مشاوران قوه قضائیه | برابر آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه، تمامی حقوق، وظایف و تکالیف وکلای مرکز مشاوران تابع قوانین و مقررات وکالت و لایحه استقلال

کانون وکلای دادگستری و وکلای کانون های وکلای دادگستری است. در سال ۱۳۸۵ آیت الله هاشمی شاهرودی، رئیس وقت قوه قضائیه آیین نامه تعرفه حق الوکاله وکلای کانون ها و مرکز مشاوران را تصویب و ابلاغ کرد و حق الوکاله تمام وکلای کشور اعم از کانون وکلا و مرکز امور مشاوران براساس آیین نامه مصوب رئیس قوه قضائیه محاسبه و اعمال شده است و هیچ تفاوتی بین وکلای دو مجموعه در تعرفه حق الوکاله آنها وجود ندارد.

اما در این میان برخی از وکلا با وجود تعرفه مشخص شده قانون، حق الوکاله های بیش از آنچه مشخص شده از موکل خود به بهانه پیروزی در پرونده دریافت می کنند. در خصوص وکلای که در تبلیغات کتبی و تراکت های تبلیغاتی که بعضاً در جلوی مجتمع های قضایی چه در تهران و چه در شهرهای دیگر میان مردم توزیع می کنند و در آنها وعده های نظیر تضمین در اخذ رأی یا نفع موکل یا حق المشاوره رایگان یا عناوین دیگر را چه به صورت کتبی و چه به صورت شفاهی و حتی در قراردادهای خود با موکلان درج می کنند، باید

عبدالصمد خرماشاهی، حقوقدان و وکیل پایه یک دادگستری | تعرفه های که در حال حاضر برای حق الوکاله وکلا ملاک است، همان تعرفه ماده ۱۸۵ است که بر اساس ماده ۱۵ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری و پیش نهاد کانون های وکلای

دادگستری و هیأت اجرایی موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸ قانون برنامه سوم توسعه تصویب شده است. این آیین نامه ۱۸ ماده دارد و بر اساس ماده ۱ همین آیین نامه قراردادی که بین وکیل و موکل منعقد می شود، بین هر دو طرف اعتبار دارد و اگر بیش از میزان تعرفه توافق کرده باشند، باید تمیز مالیاتی باطل شود و هزینه های کانون و غیره پرداخت شود. در این ۱۸ ماده میزان حق الوکاله وکیل در مرحله دادرسی، هزینه سفر و کلاد دیگر موارد مختلف قید شده است. اما آنچه کمتری از وکلا هستند که بر اساس این آیین نامه عمل می کنند زیرا براساس این آیین نامه حق المشاوره وکلاد کمتر از ساعتی ۵ هزار تومان تعیین شده است. در حالی که این مبلغ نامعادله به نظر می رسد و بسیاری از وکلا هم به این صورت عمل نمی کنند. پرونده هایی که به وکلای جاع می شود اشکال و موضوعات مختلفی دارد و شاید بعضی از ارقام موجود در پرونده ها و حق الوکاله ها ارقام نجومی باشد و شاید حق الوکاله برخی از پرونده ها هم کمتر از هزینه های باشد که وکیل از جیب خودش خرج و صرف هزینه های مختلف در راستای انجام رسیدگی به پرونده می کند. در بسیاری از پرونده ها شاهد آن هستیم که میزان برخی از حق الوکاله ها قدر ناچیز است که وکیل حاضر است کل مبلغ حق الوکاله را برگرداند اما هزینه بیشتری را متحمل نشود؛ اما آنچه که مهم است این است که باید قطعاً این آیین نامه اصلاح شود. موضوعی که مشخص است این تعرفه برای وکلا صرف نمی کند و ممکن است به همین دلیل به موارد دیگری متوسل شوند